

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ:

Δε χρησιμοποιούσαν τη γλώσσα των Σικανών ή των Πελασγών, οι οποίοι λέγεται ότι πρώτοι κατοίκησαν την Ιταλία, αλλά τη γλώσσα της εποχής τους. Εσύ, όμως, σαν να μιλάς τώρα με τη μητέρα του Εύανδρου, χρησιμοποιείς λόγο ξεπερασμένο εδώ και πολλά χρόνια ήδη, επειδή δε θέλεις να ξέρει και να καταλαβαίνει κανείς, τι λες. Γιατί, άνθρωπε ανόητε, δε σωπαίνεις, για να πετύχεις αυτό που θες; Αλλά λες ότι σου αρέσει η αρχαιότητα, επειδή δήθεν είναι τιμημένη και καλή και σεμνή. Έτσι επομένως να ζεις, όπως οι αρχαίοι άνδρες (ζούσαν).

Όταν άκουσε αυτό το πράγμα ο Αύγουστος θέλησε να αποτρέψει την κόρη από το να κάνει αυτό. Μ' αυτό το σχέδιο ήρθε κάποτε ξαφνικά κι έπιασε επ' αυτοφώρω τις κομμώτριες. Αν και ανακάλυψε άσπρες τρίχες πάνω στα φορέματά τους, όμως ο Αύγουστος προσποιήθηκε ότι δεν τις είδε και με άλλες κουβέντες παρέτεινε τον χρόνο ώσπου έφερε τη συζήτηση στην ηλικία. Τότε ρώτησε την κόρη τι από τα δύο προτιμούσε να είναι ύστερα από μερικά χρόνια ασπρομάλλα ή φαλακρή.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. α.

aetatis	: aetates
suae	: nostrae
tu	: vos
matre	: matrum
neminem	: nullius
homo inepte	: homines inepti
consilio	: consiliis
vestem	: veste
aliis sermonibus	: alium sermonem
tempus	: tempora

1. β.

θετικός :	multis	bona	antiqui
συγκριτικός :	pluribus	melior	antiquiores
υπερθετικός :	plurimis	optima	antiquissimi

2. α.

απαρέμφατο εγχεστώτα:	loqui
απαρέμφατο μέλλοντα:	locuturum esse
απαρέμφατο παρακειμένου:	locutum esse
απαρέμφατο συντ. μέλλοντα:	locutum fore

2. β.

scire	: scito
placere	: placuisset
sit	: fuistis
faceret	: faciendi
intervenit	: interveniebam
oppressit	: opprimemus
vidisse	: visum iri
extraxit	: extractu
induxit	: inducuntor
interrogavit	: interrogatur
mallet	: malit

3. α.

primi : είναι επιρρηματικό κατηγορούμενο της τάξης ή της σειράς στο υποκείμενο qui του ρήματος dicuntur

sermone : είναι αντικείμενο στο ρήμα uteris

antiquitatem : είναι υποκείμενο στο απαρέμφατο placere (ετεροπροσωπία)

virī : είναι υποκείμενο στο εννοούμενο ρήμα vivebant

esse : είναι τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα mallet

3. β.

Sic vive

- sic noli vivere
- sic ne vixeris

3. γ.

Philosophus hominem interrogat quin taceat, ut consequatur, quod velit.

Philosophus hominem interrogavit quin taceret, ut consequeretur, quod vellet.

4. α.

Proinde quasi ... loquaris: δευτερεύουσα υποθετική παραβολή πρόταση, που λειτουργεί ως β' όρος σύγκρισης με α' όρο την κύρια πρόταση. Εισάγεται με τον υποθετικό παραβολικό σύνδεσμο proinde quasi και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί η σύγκριση αφορά δύο υποθετικές καταστάσεις. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (loquaris), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (uteris). Δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

Utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva: Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση, ολικής άγνοιας διμελής, που λειτουργεί ως αντικείμενο έμμεσο στο ρήμα interrogavit. Εισάγεται με το ερωτηματικό μόριο utrum... an και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί η εξάρτηση της προσδίδει υποκειμενική χροιά. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (mallet), γιατί εξαρτάται από

ρήμα ιστορικού χρόνου (interrogavit – παρακείμενος με σημασία αορίστου). Δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

4. β. coluisse: είναι ειδικό απαρέμφατο αντικείμενο του ρήματος dicuntur. Το υποκείμενο του είναι το qui, το ίδιο, δηλαδή, με το υποκείμενο του ρήματος dicuntur. Εδώ το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου τίθεται κατ' εξαίρεσιν σε ονομαστική, γιατί το ειδικό απαρέμφατο εξαρτάται από το λεκτικό ρήμα παθητικής φωνής dicuntur (άρση του λατινισμού).

Επιμέλεια: Βέργαδου Βίκυ, Χατζηβασιλείου Βαλεντίνη – Φιλολογοί

Σχόλιο

Τα θέματα των Λατινικών της Θεωρητικής κατεύθυνσης στη Γ' Λυκείου παρουσίαζαν διαβαθμισμένη δυσκολία. Ήταν βατά για του καλά διαβασμένους μαθητές, ωστόσο απαιτούσαν επιμελές διάβασμα με ιδιαίτερη έμφαση και προσοχή στη λεπτομέρεια, τόσο στη γραμματική, όσο και στο συντακτικό.

Βέργαδου Βίκυ – Φιλολόγος

ΡΟΜΒΟ